

Op weg naar bioplanten kleinfruit

**Biologisch vermeerderen en opkweken van rode bes
en braam**

**PAMEL
PROEFCENTRUM
VLAAMS-BRABANT**

CCBT

**DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ**

Biologisch vermeerderen en opkweken van rode bes en braam

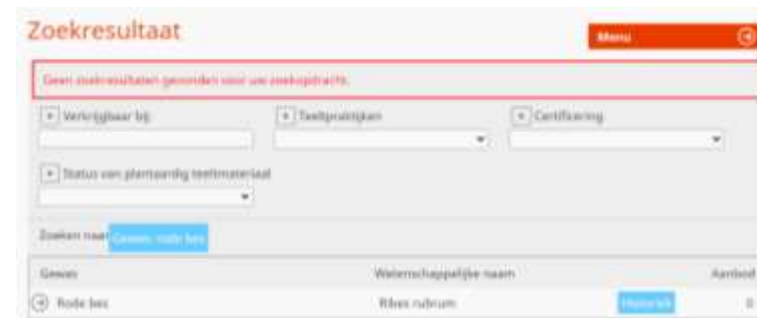
Bijna geen aanbod van biologisch plantgoed rode bes en braam.

Ontheffing vragen voor gangbaar plantgoed.

Wat zijn de mogelijkheden om zelf biologisch plantgoed op te kweken?

In het kader van dit project werd gekozen voor de rassen:

- Rode bes: Rovada
- Braam: Chester Thornless

The screenshot shows a search results page titled 'Zoekresultaat' (Search results). At the top, there is a red banner with the text 'Geen zoekresultaten gevonden voor uw zoekopdracht.' (No search results found for your query). Below this, there are three dropdown menus for filtering: 'Verrijgbaar bij:' (Available at), 'Textplantsoorten' (Text plant types), and 'Certificering' (Certification). There is also a dropdown for 'Status van plantsoortig teeltmateriaal' (Status of plant material). A search bar contains the text 'Rode bes' and a blue 'Zoeken' (Search) button. Below the search bar, there is a table with columns for 'Gewas' (Crop), 'Wetenschappelijke naam' (Scientific name), and 'Aanbod' (Offer). The table shows one entry: 'Rode bes' (Red raspberry) with the scientific name 'Rubus idaeum' and a blue 'Toon alle' (Show all) button.

Biologisch vermeerderen en opkweken

- Gebruik van biologisch uitgangsmateriaal.
- Europese en lokale regelgeving.
- Activiteiten doorgeven aan FAVV, biocontrole en departement landbouw en visserij.
- Licentievrije rassen mogen voor eigen gebruik vrij vermeerderd worden → oorsprong uitgangsmateriaal aantonen voor biocontrole.
 - Database CPVO Variety Finder.

Vermeerderen rode bes

Rode bes meestal vermeerderd via stekken.

- Zomer en winterstek.

Binnen dit project vermeerderd via winterstekken.

- Hoog slagingspercentage.

1-jarig hout gebruiken.

Vb. Sterk gegroeide grondscheuten.

Takje van 20 – 30 cm.

2 tot 3 ogen boven grond.

(1 – 2 of 3-takker)

Ogen onder de grond afwrijven.

Gemiddelde groei over 2 jaar

Gemiddelde scheutlengte rode bes over een periode van 2 jaar

Vermeerderen braam/ afleggen

Nieuwe scheuten worden in het najaar afgelegd.

Vermeerderen braam/ afleggen

In het voorjaar de stengels opgraven en de uitgelopen en bewortelde scheuten losknippen en uitplanten.

Afleggen	Aantal ogen uitgelopen	Aantal ogen beworteld
	77%	62%

Vermeerderen braam/ scheutstek

Naar het eind van de zomer kunnen scheutstekken genomen worden van nieuw gevormde scheuten.

Keuze voor stekken met 2-ogen.

Het onderste oog wordt op dezelfde hoogte gestoken als het bodemoppervlak.

Stekken laten groeien onder gecontroleerde omstandigheden (warmere temperaturen (+/- 25°C) en hoge RV (+/- 95%).

In het voorjaar bewortelde stekken uitplanten.

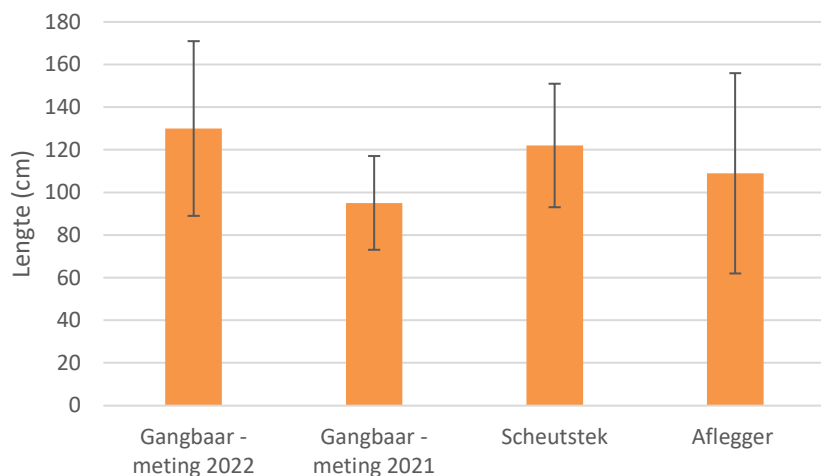
Scheutstekken	Uitval	Besmetting met <i>Agrobacterium</i>
	35%	47%

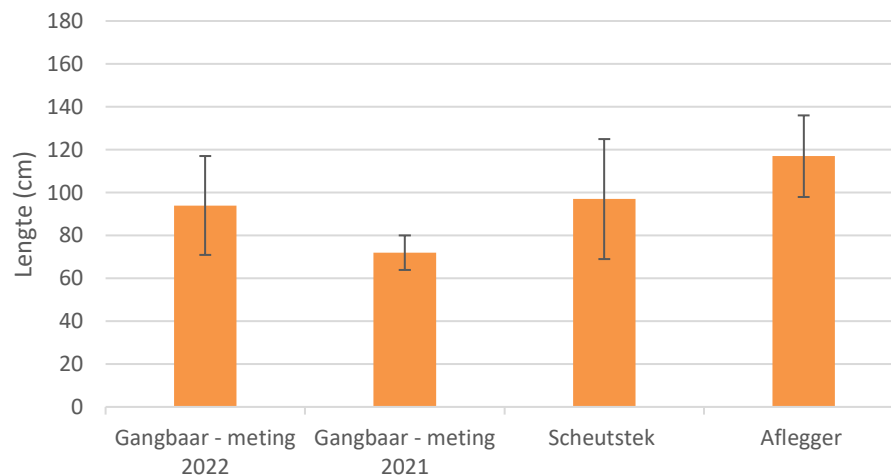
PAMEL
PROEFCENTRUM
VLAAMS-BRABANT

Vermeerderen braam

Gemiddelde scheutlengte braam volle grond

Gemiddelde scheutlengte braam substraat

Volle grond algemeen iets grotere scheuten.

De opkweek van de eigen biologische vermeerdering was beter tot even goed dan het gangbare aangekochte plantgoed.

Plagen

Rode bes

Bloedblaarluis, dopluis en bessenglasvlinder

Braam

Agrobacterium en bloesemkever

Plagen

Bij opkweek van framboos bijna geen plagen.

→ Enkel gangbaar materiaal van vermeerderbedrijf, na opkweek niet bio

Bij opkweek van braam en rode bes.

→ Groot deel van biologische productieperceel, na opkweek bio.

→ Materiaal van een biologisch productieperceel is minder streng gecontroleerd op ziekten en plagen, niet ideaal voor vermeerdering.

Conclusies

In de opkweek fase deed biologisch vermeerderd plantgoed het minstens even goed als het gangbaar plantgoed.

Een groot aandachtspunt is de plaagbeheersing, hiervoor moet zuiver uitgangsmateriaal gebruikt worden.

Biologisch uitgangsmateriaal van productiepercelen is niet altijd geschikt.

Biologisch uitgangsmateriaal vanuit de kwekerijen is vaak onbestaand.

Bedankt voor uw aandacht

Proefcentrum Pamel

Sam Neefs

054 32 08 46

proefcentrum.pamel@vlaamsbrabant.be

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

**PAMEL
PROEFCENTRUM
VLAAMS-BRABANT**